

Ινστιτούτο του Φροϋδικού Πεδίου
Κέντρο Ψυχαναλυτικών Ερευνών
της Αθήνας
ΛΑΚΑΝΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Διδάσκουν: Δ. Βεργέτης, Ντ. Περτέση, Βλ. Σκολίδης

Γ. Φουντουλάκη, Μ. Φραγκιαδάκη

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Ακαδημαϊκό έτος 2017-2018

Διεύθυνση: Ρεθύμνου 5, 1^{ος} όροφος

(Μετρό Βικτωρία, πλησίον Εθνικού Αρχαιολογικού Μουσείου)

Πληροφορίες: pertesi@otenet.gr

Ιστοσελίδα του Κέντρου : www.centrerepsy.gr

Facebook : Κέντρο Ψυχαναλυτικών Ερευνών

«...Η κλινική δεν είναι μια επιστήμη, δηλαδή μια γνώση που αποδεικνύεται· είναι μια εμπειρική γνώση, αδιαχώριστη από την ιστορία των ιδεών. Διδάσκοντάς την, αναπληρώνουμε τα ελαττώματα μιας ψυχιατρικής, η οποία, από τότε που προόδευσε η χημεία, έχει συχνά την τάση να παραμελεί τους θησαυρούς της κλασικής εποχής....».

Jacques-Alain Miller,

15.8.88

Η ψυχανάλυση, ένα από τα αδύνατα επαγγέλματα, όπως έλεγε ο Φρόντ, γνώρισε νέα άνθιση και ευρύτερη εξάπλωση χάρη στην ανανεωτική επίδραση της διδασκαλίας του Λακάν. Κατά τη διάρκεια πολλών ετών, από το 1953 έως το 1981, τα Σεμινάρια του διαμόρφωσαν γενιές ψυχαναλυτών, ψυχιάτρων, ψυχολόγων, φιλοσόφων, παιδαγωγών, κτλ. Η προσφορά του Γάλλου ψυχαναλυτή είναι πλέον χαραγμένη για πάντα δίπλα σ' εκείνη του ιδρυτή της ψυχανάλυσης, *κτήμα ες αεί*.

Το πρόγραμμα του Κέντρου Ψυχαναλυτικών Ερευνών εμπνέεται από το έργο της Section clinique, της κλινικής διδασκαλίας η οποία ξεκίνησε τη δεκαετία του '70 στο Τμήμα Ψυχανάλυσης που ίδρυσε ο Ζακ Λακάν στο Πανεπιστήμιο Παρίσι VIII. Παρακολουθεί επίσης, στενά, τη διδακτική δραστηριότητα που συνεχίζει σήμερα ο Ζακ-Αλέν Μιέρ, κύριος σχολιαστής του λακανικού προσανατολισμού και διευθυντής του εν λόγω Τμήματος. Εντάσσεται, γενικότερα, στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που στεγάζονται στο «Φροϋδικό Πεδίο».

Το πρόγραμμα ψυχαναλυτικής εκπαίδευσης περιλαμβάνει θεωρητική και κλινική διδασκαλία. Τα θεωρητικά σεμινάρια αναφέρονται στη φροϋδική παρακαταθήκη, αλλά κυρίως αναπτύσσουν τις διάφορες εννοιολογικές κατηγορίες και αρθρώσεις που συγκροτούν τον λακανικό προσανατολισμό. Η κλινική διδασκαλία φέρνει σε επαφή τους σπουδαστές με το πραγματικό της κλινικής πρακτικής, εξοικειώνοντάς τους με κλινικές περιπτώσεις από τη νοσοκομειακή ή την ιδιωτική πρακτική και βοηθώντας τους να αναγνωρίζουν την υποκειμενική λογική της κάθε περίπτωσης, δηλαδή τον ιδιαίτερο τρόπο συνάρθρωσης του συμβολικού, του πραγματικού και του φαντασιακού. Η συμμετοχή στην Κλινική Ομάδα επιτρέπει στους νέους κλινικούς που έχουν εγκαθιδρυμένη σχέση με τη λακανική ψυχανάλυση να συνομιλήσουν σχετικά με την καθοδήγηση της θεραπείας.

I. ΘΕΩΡΗΤΙΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ

A) Θέμα: Ο ανοίκειος άλλος - μια ψυχαναλυτική προσέγγιση

Υπεύθυνη: Μαρίνα Φραγκιαδάκη

Τα σύγχρονα φαινόμενα του αποκλεισμού, του ρατσισμού και της προσφυγιάς αποτελούν μια πρόκληση για την ψυχανάλυση να επιχειρήσει να αρθρώσει τη σχέση του υποκειμένου με τον κοινωνικό δεσμό μέσα από τη σχέση του με τον άλλo ως ξένο. Μελετώντας αποσπάσματα από θεμελιακά ψυχαναλυτικά κείμενα του Φρόντ («Πολιτισμός πηγή δυστυχίας», «Ενορμήσεις και τα πεπρωμένα των ενορμήσεων»), του Λακάν (17^ο σεμινάριο, και 23^ο σεμινάριο για το σύνθωμα), καθώς και το σεμινάριο «Η εκσωτερικότητα» του Ζ.-Α. Μιλέρ, θα επιχειρήσουμε να προσεγγίσουμε τη λειτουργία του μίσους που στοχεύει το είναι του Άλλου και τον τρόπο απόλαυσης του, καθώς και την πρωταρχική απόρριψη του ενορμητικού αντικειμένου σε μια σχέση εκσωτερικότητας.

Πρώτη συνάντηση: Πέμπτη 21 Δεκεμβρίου 2017. Ώρα 21:00.

Επόμενες ημερομηνίες: Δευτέρα 29 Ιανουαρίου 2018, 26 Φεβρουαρίου και 26 Μαρτίου.

B) Θέμα: Οκτώ μαθήματα για τη φωνή ως α-φωνη

Υπεύθυνη: Ντόρα Περτέση

1^ο Μάθημα: Γλωσσολογική εισαγωγή. Φωνή και ερμηνεία. Τα ενορμητικά αντικείμενα και η διαφοροποίηση του αντικειμένου *φωνή*. Χαρακτηριστικά γνωρίσματα του αντικειμένου *φωνή*.

2^ο Μάθημα: Φωνή και εκφορά: μια ψυχαναλυτική σημειολογία του αυτισμού.

3^ο Μάθημα: Η νευρωτική διάσταση της φωνής: υστερική αφωνία, φωνή και ντροπή, διαταραχές φωνητικής άρθρωσης. Φωνή και εγκληματική διάπραξη.

4^ο Μάθημα: Η ψυχωτική διάσταση της φωνής: η παραληρηματική φωνή και η σχέση της με την βαθμίδα του υπερεγώ. Φωνή και εγκληματική διάπραξη.

5^ο Μάθημα: «Το υποκείμενο και η φωνή», κατά τον Ζακ-Αλαίν Μιλλέρ. Γράφημα επιθυμίας και φωνή.

6^ο Μάθημα: Σεμινάριο «Το άγχος». Σχολιασμός δύο μαθημάτων: 17^ο και 20^ο.

7^ο Μάθημα: Το καθεστώς της φωνής στο σαδομαζοχιστικό ζευγάρι.

8^ο Μάθημα: Φωνή και *λαθούσες*. «Η κραυγή» του Μουνχ : σχολιασμός του Λακάν.

Το Σεμινάριο θα γίνεται δύο φορές τον μήνα. **Έναρξη: Τετάρτη 1 Νοεμβρίου. Ώρα: 21.00 – 22.45.**

Επόμενες ημερομηνίες: Τετάρτη 15 Νοεμβρίου, Τετάρτη 6 και 20 Δεκεμβρίου, Τετάρτη 10 και 24 Ιανουαρίου 2018, Τετάρτη 7 και 21 Φεβρουαρίου.

Γ) Θέμα: Μαθήματα και σχήματα του Λακάν

Υπεύθυνος: Βλάσης Σκολίδης

Είναι γνωστό ότι ο Λακάν συνήθιζε να διανθίζει συστηματικά τις θεωρητικές του επεξεργασίες με αλγόριθμους, σύμβολα και σχήματα που θυμίζουν είτε μαθηματικές εξισώσεις (ο ίδιος τα ονομάζει *μαθήματα*, *mathèmes*), είτε γεωμετρικές κατασκευές («Σχήμα L», «Σχήμα R», «Σχήμα I»). Πέρα από τη διευκόλυνση της κατανόησης, η χρήση τέτοιων μέσων ανταποκρινόταν στο ιδανικό του Λακάν να προσδώσει στην μετάδοση της ψυχανάλυσης την εγκυρότητα της μαθηματικοποιημένης επιστήμης, δηλαδή μιας γνώσης που είναι μεταδόσιμη ανεξάρτητα από την παρουσία και την υποκειμενικότητα του διδάσκοντα. Στην ύστερη περίοδο της διδασκαλίας του το ιδανικό αυτό εξασθενεί, και ο Λακάν υιοθετεί τοπολογικά μοντέλα, η ευπλαστότητα των οποίων αποδίδει καλύτερα την εμπλοκή του πραγματικού στη λειτουργία του *ομιλόντος*.

Τα μαθήματα θα γίνονται **πάντοτε Πέμπτη και ώρα 21.00 – 22.45.**

Πρώτη συνάντηση: **Πέμπτη 9 Νοεμβρίου**. Επόμενες ημερομηνίες: 30 Νοεμβρίου, 18 Ιανουαρίου, 1 Φεβρουαρίου.

Δ) Θέμα: Κλινικές περιπτώσεις που συζητήθηκαν στη Σχολή

Υπεύθυνος: Δημήτρης Βεργέτης

Στο σεμινάριο θα εκτεθούν και θα συζητηθούν κλινικές περιπτώσεις που παρουσιάστηκαν από διακεκριμένους ψυχαναλυτές της Σχολής σε συνέδρια ή ημερίδες και σχολιάστηκαν από τον Ζ.-Α. Μιλλέρ και άλλους παριστάμενους ψυχαναλυτές. Μεταφρασμένο καθ' ολοκληρία ή σε εκτενή σύνοψη, το σχετικό υλικό θα κοινοποιείται στους συμμετέχοντες εκ των προτέρων ώστε να διευκολυνθεί η μεθοδική συζήτησή του. Το ζητούμενο είναι να δείξουμε με ποιο τρόπο οι λακανικές έννοιες εφαρμόζονται σε ένα δεδομένο κλινικό υλικό, πώς αυτό φωτίζεται και αναδιατάσσεται από τη χρήση τους, γιατί επιλέγεται μια έννοια και όχι κάποια άλλη και τελικά πώς μορφοποιείται με λακανικούς όρους η ιδιαιτερότητα μιας κλινικής περίπτωσης. Παράλληλα, θα επεξηγείται το θεωρητικό περιεχόμενο των εμπλεκόμενων εννοιών, ώστε να γίνεται κατανοητή η λογική της άρθρωσης της λακανικής θεωρίας με την κλινική. Με δεδομένο το αυτονόητα υψηλό επίπεδο των κειμένων, προϋπόθεση για συμμετοχή στο σεμινάριο είναι μια στοιχειώδης εξοικείωση με τις λακανικές έννοιες και συγκεκριμένα να έχει παρακολουθήσει κάποιος σεμινάρια στο Κέντρο τουλάχιστον

για ένα χρόνο. Όσοι ενδιαφέρονται να συμμετάσχουν πρέπει να έρθουν σε επαφή μαζί μου μέσω του 5dim@otenet.gr

Το σεμινάριο θα διεξάγεται Σάββατο, ώρα 13.00 - 15.30.

Έναρξη: Σάββατο 16 Δεκεμβρίου. Επόμενες ημερομηνίες: 13 Ιανουαρίου, 10 Φεβρουαρίου, 31 Μαρτίου (Οι μεταγενέστερες θα ανακοινωθούν αργότερα. Ενδέχεται να υπάρξουν αλλαγές).

Ε) Θέμα: Η κλινική της λεπτομέρειας

Υπεύθυνη: Γεωργία Φουντουλάκη

Το σεμινάριο θα γίνεται Πέμπτη, ώρα 19.00 – 21.00. Οι ημερομηνίες θα δοθούν προσεχώς.

ΣΤ) Θέμα: Η ψυχανάλυση αντιμετώπιση με τα παιδιά και τους εφήβους

Υπεύθυνοι: Μαρίνα Φραγκιαδάκη και Βλάσης Σκολίδης

Το σεμινάριο επιδιώκει την κλινική προσέγγιση και τη θεωρητική τεκμηρίωση της ψυχοπαθολογίας παιδιών και εφήβων, με γνώμονα τη διδασκαλία του Φρόιντ και του Λακάν. Παρέχει την ευκαιρία σε νέους κλινικούς, αλλά και σε παιδαγωγούς ή εκπαιδευτές, να παρουσιάσουν δείγματα από τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν, τα οποία επιδιώκεται να αναχθούν στη λειτουργία του υποκειμένου του ασυνειδήτου, ως υποκειμένου του σημαίνοντος και της απόλαυσης.

Το Σεμινάριο είναι μηνιαίο και διεξάγεται τη δεύτερη Δευτέρα κάθε μήνα, μέχρι τον Ιούνιο, ώρα 20.30 – 23.00.

Έναρξη: 13 Νοεμβρίου 2017. Επόμενες ημερομηνίες: 11 Δεκεμβρίου, 8 Ιανουαρίου, 12 Φεβρουαρίου, 12 Μαρτίου, 16 Απριλίου, 14 Μαΐου, 11 Ιουνίου.

II. ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΜΕΛΕΤΗΣ ΚΕΙΜΕΝΩΝ

Υπεύθυνος: Δημήτρης Βεργέτης

1. Υστερία και ψυχαναγκαστική νεύρωση στον Λακάν

Το κείμενο αναφοράς εν προκειμένω είναι το γραπτό του Λακάν, *Η ψυχανάλυση και η διδασκαλία της* – μεταφρασμένο στο πέμπτο τεύχος της *Ψυχανάλυσης*. Σ' αυτό το γραπτό, ο Λακάν συμπυκνώνει εκτενείς σεμιναριακές επεξεργασίες μέσα από τις οποίες επαναθεμελίωσε την κλινική της υστερίας και της ψυχαναγκαστικής νεύρωσης, κάνοντας ουσιαστικά βήματα πέραν του Φρόυντ. Όπως υπογραμμίζει χαρακτηριστικά ο ίδιος, η προτεινόμενη σχηματοποίηση «ουδέποτε αρθρώθηκε με αυτούς τους όρους», τους οποίους προτείνει. Μελετώντας λέξη προς λέξη το δύσκολο αυτό γραπτό, θα επιχειρήσουμε να φωτίσουμε τις αιγιματικές διατυπώσεις του και να αναδείξουμε με όλη την απαιτούμενη διαύγεια και ακρίβεια τις καινοτόμες θέσεις του. Πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι δεν αποτελούν ένα κεφάλαιο του κλασικού Λακάν. Αντίθετα, ο Λακάν επανέρχεται σε αυτές και τις επικαιροποιεί πολύ αργότερα, στο δέκατο έκτο σεμινάριο, εκεί όπου επανεξετάζει την κλινική της υστερίας και της ψυχαναγκαστικής νεύρωσης. Η ανάλυση του σχετικού κεφαλαίου θα συμβάλει στην περαιτέρω κατανόηση των θέσεων του γραπτού.

2. Το βλέμμα, η βλεπτική ενόρμηση και η ηδονοβλεπτική διαστροφή στον Λακάν και στον Φρόυντ.

Κείμενο αναφοράς : Ζάκ Λακάν, *Ενδέκατο Σεμινάριο*, κεφ. XIV: «Η μερική ενόρμηση και το κύκλωμά της».

Το σεμινάριο θα διεξάγεται την πρώτη και τρίτη Δευτέρα εκάστου μηνός, **ώρα: 21.15 – 23.00.**

Έναρξη: 6 Νοεμβρίου. Επόμενες ημερομηνίες: 20 Νοεμβρίου, 4 και 18 Δεκεμβρίου, 15 Ιανουαρίου, 5 και 19 Φεβρουαρίου, 5 και 19 Μαρτίου.

III. ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΒΗΜΑΤΟΣ

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Κέντρου Ψυχαναλυτικών Ερευνών περιλαμβάνει για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά μια νέα σειρά σεμιναρίων από συναδέλφους που έχουν όχι μόνο τεκμηριωμένη πανεπιστημιακή γνώση, αλλά και εδραιωμένη σχέση με τη λακανική θεωρία και πρακτική.

A) Θέμα: Από το σύμπτωμα στο σύνθωμα

Υπεύθυνη: Ντόσια Αβδελίδη

Με αφετηρία τις διαλέξεις 17 και 23 του Φρόνιτ στο έργο του *Εισαγωγή στην ψυχανάλυση*, θα διαχωρίσουμε τις δύο όψεις του συμπτώματος: τη σημαίνουσα όψη, και την όψη της απόλαυσης. Στη συνέχεια θα μελετήσουμε τις διάφορες θεωρητικοποιήσεις του Λακάν αναφορικά με το σύμπτωμα, για να καταλήξουμε στην έννοια του *συνθώματος*, του νέου καθεστώτος του συμπτώματος, που έχει ως λειτουργία να δένει το συμβολικό, το φαντασιακό και το πραγματικό. Η κλινική μας αναφορά θα είναι η περίπτωση του Τζέιμς Τζόυς, έτσι όπως την σχολιάζει ο Λακάν στο εικοστό τρίτο σεμινάριο.

Έναρξη : Παρασκευή 24 Νοεμβρίου, ώρα 20.30 – 22.00.

Επόμενες ημερομηνίες: Παρασκευή 15 Δεκεμβρίου, Παρασκευή 12 Ιανουαρίου.

B) Θέμα: Υποκείμενο, σύμπτωμα, κοινωνικός δεσμός

Υπεύθυνη: Νατάσα Κατσογιάννη

Αμφισβητώντας την αντίθεση ατομικό/συλλογικό και υπογραμμίζοντας την παρουσία του άλλου στην ψυχική ζωή του μεμονωμένου ανθρώπου, ο Φρόνιτ προσέγγισε κριτικά τη διάκριση ατομικής/κοινωνικής ψυχολογίας, ενώ παράλληλα έθεσε τα φαινόμενα που μελετά η ψυχανάλυση ως κατεξοχήν κοινωνικά φαινόμενα.

Με αφετηρία τα σημαντικότερα «ανθρωπολογικά» κείμενα του Φρόνιτ, θα εξετάσουμε τις δύο βασικές φροϊδικές θέσεις για τη σχέση του υποκειμένου με το κοινωνικό σύνολο: αφενός ότι ο κοινωνικός δεσμός δημιουργεί σύμπτωμα (απόθεση), αφετέρου ότι το σύμπτωμα δημιουργεί κοινωνικό δεσμό (ταύτιση).

Στη συνέχεια θα εστιάσουμε στο έργο του Λακάν προκειμένου να μελετήσουμε την έκ-κεντρη και θεμελιωδώς αντι-ουσιακρατική σύλληψη της υποκειμενικότητας, την οποία εισάγει μέσω της έννοιας του υποκειμένου του σημαίνοντος που συγκροτείται στον τόπο του Άλλου (αλλοτρίωση, αποχωρισμός), καθώς και την αποτύπωση των φροϊδικών θέσεων μέσα από τα μαθήματα των τεσσάρων Λόγων που εκσυγχρονίζουν την ψυχαναλυτική κλινική συναρτώντας την εκ-σωτερικότητα του συμπτώματος με τον λόγο του Κυρίου στην εκάστοτε ιστορική του εκδοχή.

Έναρξη: Τετάρτη 7 Μαρτίου, ώρα 21.00 – 22.30. Επόμενες ημερομηνίες: 14 και 28 Μαρτίου.

Γ) Η κλινική των εξαρτήσεων από ψυχαναλυτική σκοπιά

Υπεύθυνος: Θάνος Ξαφένιας

Οι έννοιες του εθισμού και της εξάρτησης, αν και ευρέως χρησιμοποιούμενες από ειδικούς και μη, αντιστέκονται ιδιαίτερα σε κάθε προσπάθεια απόδοσης ενός σαφούς ορισμού. Στην εποχή μας, η «κλασική» τοξικομανία έχει εμπλουτιστεί από μια πληθώρα «παθολογιών» και στα «παραδοσιακά» ναρκωτικά έρχεται να προστεθεί ένας μακρύς κατάλογος αντικειμένων «ναρκωτικών», όπως το διαδίκτυο, ο τζόγος, η εργασία, το σεξ, οι αγορές. Αποτελούν όμως οι εξαρτήσεις μια συνεκτική κλινική οντότητα; Τι εγγράφεται ή μπορεί να εγγραφεί υπό αυτόν τον τίτλο; Θα μπορούσαμε να πούμε ότι το ζητούμενο κάθε φορά εντοπίζεται στη σχέση του υποκειμένου με το αντικείμενο «ναρκωτικό».

Κατά τη διάρκεια των συναντήσεών μας, θα έχουμε την ευκαιρία να συζητήσουμε το πώς ο εθισμός συναρθρώνεται με τον σύγχρονο καπιταλιστικό λόγο, με τον λόγο της επιστήμης, με την έννοια της ψυχικής υγείας και κατ' επέκταση με την ηθική της ψυχανάλυσης, πάντα με τη βοήθεια περιστατικών από αυτό που ονομάζουμε κλινική των εξαρτήσεων.

Έναρξη: Παρασκευή 26 Ιανουαρίου, ώρα 21.00 – 22.30. Επόμενες ημερομηνίες: Παρασκευή 23 Φεβρουαρίου και Παρασκευή 9 Μαρτίου.

IV. ΕΛΛΗΝΟΓΑΛΛΙΚΕΣ ΗΜΕΡΙΔΕΣ

Οι Ελληνογαλλικές Ημερίδες αποσκοπούν να φέρουν σε επαφή το ελληνικό κοινό με τη σκέψη και την πρακτική συναδέλφων ψυχαναλυτών από άλλες χώρες, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στη Σχολή του Λακάν και ανήκουν στην Παγκόσμια Εταιρεία Ψυχανάλυσης. Ο κάθε προσκεκλημένος δίνει μία διάλεξη ανοικτή στο ευρύ κοινό και κάνει ένα θεωρητικό και κλινικό σεμινάριο προοριζόμενο για τους σπουδαστές του προγράμματος ψυχαναλυτικής εκπαίδευσης.

Μέχρι στιγμής προσκεκλημένη για εφέτος είναι η **Esthela Solano**, ψυχίατρος, ψυχαναλύτρια, μέλος της Σχολής του Φρουϊδικού Αιτίου, μέλος της Νέας Λακανικής Σχολής και της Παγκόσμιας Εταιρείας Ψυχανάλυσης, η οποία ζει και εργάζεται στο Παρίσι.

Ημερομηνία: Παρασκευή 11 και Σάββατο 12 Μαΐου 2018. Το ακριβές πρόγραμμα θα ανακοινωθεί αργότερα.

V. ΚΛΙΝΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Υπεύθυνοι: Μαρίνα Φραγκιαδάκη και Βλάσης Σκολίδης

Η ομάδα κλινικής εκπαίδευσης λειτουργεί στο πλαίσιο του Κέντρου Ψυχαναλυτικών Ερευνών ως κλειστό σεμινάριο και απευθύνεται αποκλειστικά σε κλινικούς (ψυχολόγους, ψυχιάτρους, ειδικευόμενους ψυχιάτρους, θεραπευτές) που εργάζονται ψυχοθεραπευτικά σε ιδιωτικό χώρο ή σε δημόσια δομή, οι οποίοι έχουν ισχυρή μεταβίβαση στον λακανικό προσανατολισμό και βρίσκονται σε διαδικασία προσωπικής ανάλυσης και εποπτείας. Απαιτείται επίσης να έχει προηγηθεί μια σχέση μαθητείας με το Κ.Ψ.Ε., είτε με συμμετοχή σε παρουσιάσεις κλινικών περιπτώσεων είτε με παρακολούθηση του εκπαιδευτικού προγράμματος (τουλάχιστον επί ένα έτος).

Σκοπός της κλινικής ομάδας είναι να παρέχει την ευκαιρία στους συμμετέχοντες να εκθέτουν δικά τους περιστατικά, να ανταλλάσσουν απόψεις γύρω από την πρακτική τους και να προχωρούν, με τη βοήθεια των διδασκόντων του Κέντρου, στην άρθρωση της κλινικής πράξης με τη θεωρία. Παράλληλα επιδιώκεται η εμβάθυνση σε θεωρητικά ζητήματα με συνεργατικό τρόπο.

Οι συναντήσεις της κλινικής ομάδας γίνονται **ένα Σάββατο κάθε μήνα, ώρα 11.00 – 15.00**. Έναρξη: **Σάββατο 11 Νοεμβρίου**.

Πληροφορίες και αιτήσεις συμμετοχής (μέχρι τις 10 Οκτωβρίου):
frangiadaki@yahoo.fr και v.skolidis@gmail.com .

VI. ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΒΡΑΔΙΕΣ – ΚΛΙΝΙΚΗ ΗΜΕΡΙΔΑ

Υπεύθυνος: Βλάσης Σκολίδης

Μέχρι τώρα οι κλινικές βραδιές ήταν παρουσιάσεις κλινικών περιπτώσεων από νέους κλινικούς που εμπνέονταν λιγότερο ή περισσότερο από τον λακανικό προσανατολισμό και είχαν έτσι την ευκαιρία να εκθέσουν τα προβλήματα της πρακτικής τους και να συνομιλήσουν γι' αυτά με εμπειρότερους συναδέλφους. Από την ερχόμενη χρονιά θα γίνει προσπάθεια να αναβαθμιστεί και να συστηματοποιηθεί ο θεσμός αυτός, εντασσόμενος στη λειτουργία της κλινικής ομάδας. Κάθε φθινόπωρο, στην έναρξη δηλαδή του ακαδημαϊκού έτους, θα πραγματοποιείται μια Κλινική Ημερίδα, συγκεκριμένης θεματικής κάθε φορά, με παρουσιάσεις επιλεγμένων κλινικών περιπτώσεων που έχουν συζητηθεί στην κλινική ομάδα και έχουν ξαναδουλευτεί για τον συγκεκριμένο σκοπό.

Η πρώτη Κλινική Ημερίδα προγραμματίζεται για τον Οκτώβριο 2018.

VII. ΨΥΧΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ

Η ψυχανάλυση επηρεάστηκε από πολλούς γνωστικούς τομείς και, με τη σειρά της, επηρέασε και εξακολουθεί να συνδιαλέγεται με πολλούς άλλους. Είτε πρόκειται για τη λογική, την ιστορία, την επιστήμη, τη φιλοσοφία, την εγκληματολογία, τη

γλωσσολογία, τα μαθηματικά, την τέχνη, την πολιτική, την ανθρωπολογία, ο διάλογος συνεχίζεται εξαιρετικά γόνιμος. Οι διδάσκοντες του Κέντρου Ψυχαναλυτικών Ερευνών συμμετέχουν στην ανταλλαγή αυτή με διαλέξεις και ομιλίες σε συνεργασία με άλλους, κυρίως πανεπιστημιακούς, φορείς.

1. Εφέτος έχουν προγραμματιστεί τρεις δίωρες ομιλίες της **Ντόρας Περτέση**, σε συνεργασία με το **Νομικό Τμήμα του Πανεπιστημίου Αθηνών** (Εργαστήριο Ποινικών και Εγκληματολογικών Ερευνών). Οι ημερομηνίες θα ανακοινωθούν προσεχώς.

2. Επίσης, στην **Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών**, στο **Τμήμα Θεωρίας και Ιστορίας της Τέχνης**, ένα σεμινάριο της **Νατάσας Κατσογιάννη** με θέμα «Ψυχανάλυση και τέχνη» θα λάβει χώρα στο εαρινό εξάμηνο. Οι ημερομηνίες θα ανακοινωθούν προσεχώς.

VIII. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΓΝΩΡΙΜΙΑΣ

Υπεύθυνη: Ντόρα Περτέση

Κάθε χρόνο, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα του Κέντρου Ψυχαναλυτικών Ερευνών ξεκινάει με μια σειρά διαλέξεων για ευρύτερο ακροατήριο, που στόχο έχουν την εισαγωγή σε βασικές φροϋδικές και λακανικές έννοιες. Διεξάγονται στην αρχή του ακαδημαϊκού έτους, ώστε να διευκολύνουν τους αμύητους να έρθουν σε μια πρώτη επαφή με το αντικείμενο, πράγμα που θα τους παρακινήσει ενδεχομένως να παρακολουθήσουν όλο το ετήσιο πρόγραμμα.

Εφέτος, η συμμετοχή ανέρχεται σε 50 ευρώ για 7 διαλέξεις καταναμημένες σε τρεις συναντήσεις, και θα συμψηφιστεί με την ετήσια εγγραφή για όσους επιλέξουν να συνεχίσουν το πρόγραμμα ψυχαναλυτικής εκπαίδευσης.

Το αναλυτικό πρόγραμμα των εισαγωγικών μαθημάτων είναι το ακόλουθο:

Παρασκευή 13 Οκτωβρίου, ώρα 19.30 – 23.00

Ντόρα Περτέση : Τα ενορμητικά αντικείμενα σε Φρόντ και Λακάν

Μαρίνα Φραγκιαδάκη: Γυναίκα και μητέρα στην ψυχανάλυση

Γεωργία Φουντουλάκη: Η παρουσία του αναλυτή

Παρασκευή 20 Οκτωβρίου, ώρα 19.30 – 22.30

Ντόσια Αβδελίδη: Η ψυχική αιτιότητα

Νατάσα Κατσογιάννη: Το υποκείμενο της ψυχανάλυσης: από το υποκείμενο του ασυνειδήτου στο ομιλ-όν

Παρασκευή 3 Νοεμβρίου, ώρα 19.30 – 22.30

Βλάσης Σκολίδης: Εισαγωγή στην έννοια της απόλαυσης

Δημήτρης Βεργέτης: Η έννοια του συμπτώματος στον Φρόυντ και τον Λακάν

Προϋποθέσεις εγγραφής

στο Πρόγραμμα Ψυχαναλυτικής Εκπαίδευσης

Το πρόγραμμα ψυχαναλυτικής εκπαίδευσης απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε λειτουργούς της ψυχικής υγείας καθώς και σε άτομα που ενδιαφέρονται για τη μελέτη της ψυχανάλυσης. Για την παρακολούθηση του προγράμματος απαιτείται τουλάχιστον ένα επίπεδο σπουδών δεύτερου έτους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αιτήσεις κατ' εξαίρεση αυτής της προϋπόθεσης μπορούν να συζητηθούν. Η εγγραφή γίνεται σε συνεννόηση με ένα από τα μέλη της διδακτικής ομάδας. Ο αριθμός των θέσεων είναι περιορισμένος και τηρείται σειρά προτεραιότητας. Το ετήσιο ποσό εγγραφής είναι 150 ευρώ για φοιτητές και 250 ευρώ για επαγγελματίες. Το ποσό αυτό δεν καλύπτει τα έξοδα συμμετοχής στις Ελληνογαλλικές Ημερίδες.

Το μηνιαίο πρόγραμμα σεμιναρίων του Κέντρου Ψυχαναλυτικών Ερευνών ανακοινώνεται κάθε πρώτη του μηνός στον ιστότοπό μας: www.centreprpsy.gr

Προσοχή: Ενδέχεται να υπάρξουν αλλαγές στις ημερομηνίες ένεκα παράλληλων ψυχαναλυτικών εκδηλώσεων ή απεργιών των μέσων μαζικής μεταφοράς. Οι συμμετέχοντες θα ειδοποιούνται μέσω ηλεκτρονικής αλληλογραφίας. Η αλλαγή της ημερομηνίας θα ανακοινώνεται επίσης στον ιστότοπο του Κέντρου.

Πληροφορίες και εγγραφές: pertesi@otenet.gr

Η αίτηση εγγραφής πρέπει να συνοδεύεται από την ηλεκτρονική αποστολή των εξής στοιχείων: ονοματεπώνυμο, επαγγελματική ιδιότητα, διεύθυνση, τηλέφωνο, e-mail.

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ :

Δημήτρης Βεργέτης, 5dim@otenet.gr, ψυχαναλυτής, μέλος της Νέας Λακανικής Σχολής (ΝΛΣ) και της Παγκόσμιας Εταιρείας Ψυχανάλυσης (ΠΕΨ), υπεύθυνος έκδοσης του περιοδικού *αληθεια*.

Ντόρα Περτέση, pertesi@otenet.gr, ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια (ΑΜΕ), διδάκτωρ ψυχανάλυσης, μέλος της ΝΛΣ και της ΠΕΨ, υπεύθυνη σύνταξης του περιοδικού *αληθεια*.

Βλάσης Σκολίδης, v.skolidis@gmail.com, ψυχίατρος, ψυχαναλυτής, μέλος της ΝΛΣ και της ΠΕΨ, υπεύθυνος σύνταξης του περιοδικού ψυχαναλυτικής κλινικής *Fort-Da*.

Γεωργία Φουντουλάκη, georgia.fountoulaki@gmail.com, ψυχαναλύτρια, μέλος της ΝΛΣ και της ΠΕΨ, υπεύθυνη σύνταξης του περιοδικού *Fort-Da*.

Μαρίνα Φραγκιαδάκη, frangiadaki@yahoo.fr, ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, μέλος της Σχολής του Φροϋδικού Αιτίου, της ΝΛΣ και της ΠΕΨ, υπεύθυνη σύνταξης του περιοδικού *Fort-Da*.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ (2017-18):

Ντόσια Αβδελίδη, dosia.avdelidi@yahoo.gr, ψυχολόγος, ψυχαναλύτρια, διδάκτωρ ψυχανάλυσης, μέλος της ΝΛΣ και της ΠΕΨ.

Νατάσα Κατσογιάννη, anastasia.katsogianni@wanadoo.fr, ψυχολόγος, διδάκτωρ ψυχανάλυσης, μέλος της Ελληνικής Εταιρείας της ΝΛΣ.

Θάνος Ξαφένιας, axafenias@gmail.com, ψυχίατρος, ψυχαναλυτής, μέλος της ΝΛΣ και της ΠΕΨ.